

Posudek vedoucího bakalářské práce

Autor práce: Michaela Červenková

Název práce: Jmenný gramatický rod – česko-maďarské experimentální srovnání

Rok: 2017

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Januška

1. Formulace cílů a jejich naplnění

Cíle práce jsou formulovány jasně (kap. 1). Autorka si položila za cíl porovnat za použití dvou technik sběru dat češtinu a maďarštinu s ohledem na konceptualizaci neživých objektů jejich mluvčími. Použité techniky byly následující: přiřazování hlasů obrázkům neživých objektů a přiřazování rodných jmen obrázkům neživých objektů. Autorčiným předpokladem bylo, že gramatikazovaný rod v češtině ovlivní odpovědi českých mluvčí (na rozdíl od maďarštiny, která gramatikalizovaný rod nemá). Nasbíraná data tento předpoklad potvrdila. Navíc autorka přesvědčivě ukázala, že odpovědi maďarských mluvčích při přiřazování rodných jmen vykazaly významnou shodu fonemického složení (konkrétně shodu prvního fonému) s odpovídajícím apelativem. V první části práce pak autorka shrnula nejdůležitější literaturu vztahující se k tématu gramatického rodu a k jeho experimentálnímu výzkumu. Předkládaná práce své deklarované cíle naplnila.

2. Klady práce

Mezi nejdůležitější klady práce bezpochyby náleží výběr tématu spolu s metodou jeho zpracování (psycholingvistické zaměření, sběr dat pomocí dotazníků). V tomto ohledu je předkládaná práce na pražské hungaristice zatím ojedinelá. Její vypracování si vyžádalo od autorky významné vykročení za okruh jazykovědného vzdělání poskytovaného povinnými předměty oboru Středoevropská studia.

Dále bych jako klad zmínil samotné rozhodnutí použít v jedné studii dvě techniky sběru dat.

Následně pak popsání (v kap. 4.1) slabého místa jednoho z experimentů provedeného L. Boroditskou a jejími kolegy.

V neposlední řadě je přínosem práce zjištění významného rozdílu mezi odpověďmi českých a maďarských mluvčích v tom, nakolik byl jejich výběr rodných jmen ovlivněn fonemickým složením odpovídajícího apelativa.

3. Nedostatky práce

Za nedostatek předkládané práce by bylo možné označit malý počet mluvčích, kteří se zúčastnili sběru dat, a nevyváženost vzorku maďarských mluvčích co do zastoupení

jednotlivých pohlaví. Autorka si však je těchto omezení svého výzkumu dobře vědoma (srov. kap. 6 a s. 31). Zároveň podoba, v jaké svůj výzkum provedla, je pro žánr bakalářské práce dostačující.

4. Otázky doporučené k rozpravě při obhajobě

1. Jaké by byly další možnosti zpřesnit výsledky provedeného výzkumu (např. výběr jiných obrázků, elicitace dat od více mluvčích apod.)?
2. Jaké jsou možnosti dalšího výzkumu stavějícího na výsledcích dosažených v práci?

5. Případné další vyjádření

Jako vedoucí práce chci vyzvihnout iniciativnost, se kterou autorka k řešení práce přistoupila.

6. Celkové hodnocení a klasifikace

- a) Práce splňuje požadavky standardně kladené na bakalářskou práci.
- b) Doporučuji práci k obhajobě.
- c) Navrhuji klasifikaci: výborně.

Datum: 8. 6. 2017

Podpis: